

Україна без тютюну

Визнаючи найвищою суспільною цінністю людину, її життя та здоров'я **візією проекту є Україна вільна від пов'язаних зі вживанням тютюну хвороб, смертей та залежності.**

Мета проекту: зменшити привабливість куріння для дітей та молоді.

Досягнути поставлену мету можна створити такі умови, щоб нові покоління українців просто не захотіли курити, а нинішні курці отримали стимули й можливості звільнитися від куріння.

Важливим кроком для досягнення мети проекту є **реалізації цілей:**

- ✓ збільшити малюнки-попередження на пачках до 65% площі упаковки;
- ✓ заборонити продавати сигарети зі смаковими чи ароматичними добавками, щоб попередити дитяче куріння;
- ✓ зрівняти регулювання продажу та оподаткування електронних сигарет з усіма тютюновими виробами;
- ✓ розмістити тютюнові вироби в недоступні для зору покупця місця у точках продажу.

Досягнення цієї мети є цілком реалістичним і спирається на перелічені нижче факти:

1. **Жодна людина, яка ніколи не курила, не отримує задоволення від вдихання ядучого тютюнового диму.** Фактично сучасне суспільство змушує людей починати курити, натякаючи, що куріння нібито може допомогти у спілкуванні або у вирішенні деяких емоційних проблем, хоча люди, які ніколи не курили, вирішують такі проблеми і успішно спілкуються.
2. **Кожна людина, яка курить, знає, що вживання тютюну є шкідливим для її здоров'я.** Опитування показують, що дві третини курців відверто кажуть, що хочуть припинити курити, а решта просто не наважуються визнати, що були б раді знову стати некурцями.
3. **Жоден курець не хоче, щоб його діти вживали тютюн.** Тому навіть курці згодні підтримати жорсткі заходи, які здатні запобігти споживанню тютюну серед молоді.
4. **Кожна людина має бути захищена від чужого тютюнового диму, бо безпечного рівня тютюнового диму в повітрі не існує.** Право людей дихати чистим повітрям має незаперечний пріоритет перед правом інших людей забруднювати повітря токсичними речовинами заради вгамування нікотинової залежності.
5. **Безпечних тютюнових виробів або безпечного рівня вживання тютюнових виробів не існує.** Більш того, виробники тютюнових виробів намагаються всіляко підвищити привабливість тютюнових виробів та їхню здатність спричинити залежність.
6. **Витрачання грошей на тютюн є економічно безглуздим.** Державний бюджет отримує від курців величезні суми через оподаткування тютюнових виробів. Проте коли курці починають хворіти на спричинені тютюном хвороби, виявляється, що медицина за жодні кошти не здатна вилікувати ці хвороби. У багатьох випадках державні та приватні кошти витрачаються лише на те, щоб подовжити страждання людини, яка повільно вмирає від спричиненої тютюном хвороби. Тютюнокуріння є частою причиною пожеж, призводить до спалювання тонн паперу та інших речовин, які можна було б використати для корисних цілей.

7. **Тютюнова рослина стала ворожою для довкілля.** Функція нікотину в рослині – це отрута для комах. Споживання тютюну призводить до вирубки лісів, забруднення повітря у місцях перебування людей через куріння й спричинені тютюном пожежі, до забруднення довкілля добривами, викидами тютюнових фабрик, недопалками та іншими відходами.
8. **Виробники тютюнових виробів грабують, обманюють та вбивають своїх клієнтів.** Єдина мета виробників тютюнових виробів – прибутки їхніх акціонерів. Єдине джерело цих мільярдних прибутків – це гроші споживачів тютюнових виробів. Заради грошей виробники свідомо обманюють своїх клієнтів, підвищуючи зовнішню привабливість тютюнових виробів та маніпулюючи їхнім внутрішнім складом задля утримання споживачів. Коли ж клієнт вмирає від споживання тютюнових виробів, єдине, що турбує виробників тютюну, – це як знайти йому заміну. Чим більше людей тютюнові корпорації роблять залежними і врешті вбивають, тим більше грошей вони отримують.
9. **Якщо уявити, що тютюнові вироби зараз представлені на ринок з усіма вже відомими наслідками їхнього споживання, жоден уряд у світі не дозволив би їх вільний обіг.** Через історичні причини та значне поширення споживання тютюну в сучасному суспільстві повна заборона тютюнових виробів поки що не є можливою, проте регулювання виробництва тютюнової продукції має принципово відрізнятись від регулювання інших споживчих товарів, бо всі тютюнові вироби завдають шкоди за будь-якого способу вживання.
10. **Час виправити історичну помилку людства і назавжди позбутися тютюну.** Розвиток людства, серед іншого, зумовлений здатністю людей відмовлятися від непотрібних явищ та речей, таких як жертвоприношення, рабство, віспа, спалення китового жиру для освітлення вулиць тощо. Наші нащадки ще будуть дивуватися дикунській звичці тютюнокуріння своїх пращурів.

Україна має приєднатися до тих країн, які вже поставили собі за мету стати вільними від тютюну

Фінляндія у 2010 році ухвалила «Тютюновий акт», у якому задекларовано покласти край споживанню тютюну в країні. Згодом уряд підтримав заклик досягти цієї мети до 2040 року. Для її досягнення у 2013 році розроблено детальні пропозиції: http://www.julkari.fi/bitstream/handle/10024/114672/URN_ISBN_978-952-302-116-7.pdf?sequence=1.

Уряд Нової Зеландії у 2011 році підтримав намір зменшити до 2025 року поширеність тютюнокуріння до мінімальних рівнів, аби країна стала фактично вільною від тютюну: http://www.parliament.nz/resource/en-nz/49DBHON_PAP21175_1/9f015010d386fe11050cddfb468c2a3f5b0cb89.

Ірландія у 2013 році ухвалила комплексну антитютюнову стратегію, яка ставить за мету зробити до 2025 року країну «вільною від тютюну», тобто країною, де курять менше 5% населення: <http://static.rasset.ie/documents/news/tobacco-free-ireland.pdf>.

Шотландія у 2013 році поставила за мету до 2034 року створити вільне від тютюну покоління, за допомогою реалізації комплексу заходів, які дадуть змогу зменшити поширеність тютюнокуріння серед дорослого населення до рівня менше 5%. <http://www.gov.scot/Resource/0041/00417331.pdf>.

У 2011 році неурядові організації Канади запропонували план дій, здатний зробити країну вільною від тютюну до 2035 року: http://www.cpha.ca/uploads/positions/position-paper-tobacco_e.pdf. Новий уряд Канади у 2015 році вже підтримав деякі з цих дій: <http://www.cbc.ca/news/health/end-game-smoking-rates-canada-1.3414199>.

У вересні 2013 року в Індії, за участі генерального директора ВООЗ Маргарет Чен, пройшла міжнародна конференція <http://www.endgameconference2013.in/>, яка ухвалила Декларацію «До вільного від тютюну світу». Декларація проголосила намір зробити XXI сторіччя останнім періодом в історії, коли тютюн буде шкодити людям. У Декларації конференції запропоновано комплекс стратегій, які мають зменшити споживання тютюну серед населення до рівня менше 5%, що буде вважатися переломним моментом у денормалізації тютюну, після чого країни зможуть запровадити інші заходи, щоб повністю позбутися всіх форм вживання тютюну.

Повноважні представники країн Європейського регіону ВООЗ, включаючи Україну, схвалили у вересні 2015 року «Дорожню карту», яка ставить за мету зробити тютюнокуріння явищем минулого: http://www.euro.who.int/_data/assets/pdf_file/0011/282962/65wd10e_Tobacco_150475.pdf?ua=1.